

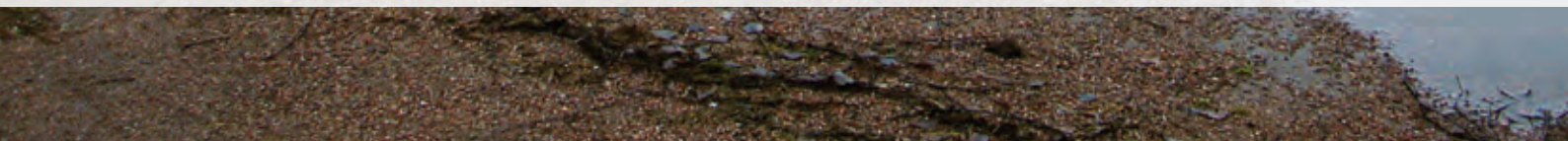

Helsingfors stad

Helsingfors stads anvisningar för översvämningar

Hur skydda de boende och egendom i översvämningshotade områden i Helsingfors

Mellaneuropa har de senaste tio åren betydligt oftare än tidigare blivit drabbat av översvämningar som orsakat stora skador. I Finland har vi sluppit sådana. Det är ändå inte helt uteslutet att en stor översvämning drabbar också oss. En vanlig bedömning är att klimatförändringen förvärrar översvämningarna i Finland liksom i andra länder. I de här allmänna anvisningarna finns information om hur man kan förbereda sig för olika översvämningar.

Vem är ansvarig?

Vad en boende, en ägare och en innehavare ansvarar för och ska göra

Ägaren till en fastighet/byggnad, innehavaren om fastigheten/byggnaden är utarrenderad/uthyrd, och den som idkar verksamhet på/i en sådan, ansvarar för att den blir skyddad och ska för egen del ha beredskap för översvämning. De ska förebygga farliga situationer orsakade av översvämning och ha beredskap för att skydda människor, egendom och miljön.

En boende ansvarar för att skydda sig själv och sin egendom genom egna åtgärder. Det är vars och ens skyldighet att underrätta dem som är i fara om en inträffad eller hotande översvämning, göra en nödanmälan och efter förmåga vidta räddningsåtgärder.

Vad räddningsmyndigheten ansvarar för och ska göra

Räddningsverket ansvarar för räddningsuppgifterna när en olycka eller en risk för en olycka kräver brådska åtgärder för att människors liv eller hälsa, egendom eller miljö ska skyddas eller räddas.

Vad Närings-, trafik- och miljöcentralen ansvarar för och ska göra

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland ansvarar för att följa hur en översvämningssituation utvecklar sig och att informera bl.a. räddningsmyndigheterna, stadens andra organisationer och invånarna om en hotande översvämning. Den ger dessutom experthjälp i arbetet med att avvärja översvämningar.

Vad staden ansvarar för och ska göra

Helsingfors stad ansvarar för att dess egen verksamhet fortsätter och t.ex. hälsostationer, daghem, skolor och sjukhus fungerar normalt vid översvämning. Staden ansvarar också för t.ex. vattentjänsterna och för att skydda gator, allmänna områden och sin egendom.

Förberedelser för att skydda de boende och egendom

KUSTÖVERSVÄMNING OCH STORA ÖVERSVÄMNINGAR FRÅN VATTENDRAG

Beredskap i förväg

En räddningsplan ska göras upp för bostadshus med minst tre bostäder och för flera slag av offentliga lokaler och arbetsplatser. Byggnadens eller objektets innehavare ansvarar för att en räddningsplan görs upp. Vid behov ska innehavaren göra upp räddningsplanen i samarbete med verksamhetsidkarna. Planen ska innehålla en redogörelse för olycksförebyggande anvisningar och förhållningsregler för olyckssituationer och farliga situationer till boende och andra personer. Anvisningarna för översvämningar kan fogas till planen.

Fundera i förväg på

- hur du kan skydda byggnader och annan egendom
- vilka som är de mest kritiska ställena där vatten kan komma in i byggnaden
- om översvämning kan förhindras med en skyddsvall på platsen
- var du vid behov kan skaffa en pump att pumpa bort vatten med
- vart du vid behov kan flytta värdefull egendom för att skydda den
- var du ska parkera bilen för att inte hindra räddningsverksamhet
- vilken elektrisk utrustning som är översvämningshotad och hur du kan skydda den
- vilken väg du kan lämna översvämningsområdet

Ta reda på

- hurdant ditt försäkringsskydd är vid översvämning
- vem i ditt bostadsaktiebolag som ansvarar för fastigheten vid översvämning (t.ex. den som ansvarar för befolkningskyddet)
- hurdana utrymmen det finns under uppdämningshöjden för avloppsanslutningarna på fastigheten och hur de skyddas

Kontrollera och skaffa

- Kontrollera skicket på avloppen och installera en bakslagsventil till avloppen så att vatten inte kommer in i byggnaden via dem när vattnet stiger.

- Se till att avrinningsvägarna (diken, avlopp, dagvattenbrunnar) fungerar och rengör dem regelbundet.
- Förbered dig för elavbrott t.ex. med lampor och en radio som drivs med batteri och genom andra åtgärder som gör att du har värme, mat, vatten m.m.
- Se till att du kan följa anvisningar i medierna.
- Skaffa plast att täcka golvbrunnar med och tillräckligt med tyngder.
- Skaffa t.ex. sandsäckar och plast eller flyttbara översvämningsvägar, likaså lämpliga översvämningshinder och tätningsmaterial till fönster och dörrar.

Ersättningspraxis

Det är möjligt att få ersättning från försäkringsbolag för översvämningssskador i byggnader som är försäkrade mot översvämning. Försäkringsbolagen ger mer information.

Direkta förberedelser

- Placera ut skyddskonstruktioner, skydda dörrar, fönster och andra lågt belägna öppningar, isolera vid behov hela byggnaden.
- Flytta bort värdefull egendom.
- Flytta bort kemikalier, oljor och andra farliga ämnen.
- Placera plast och tyngder på golvbrunnarna.
- Skaffa vid behov en pump att pumpa bort vatten med, eventuellt också ett aggregat (nödgenerator).
- Kontrollera regelbundet att avlopp, genomföringar och dagvatten-system fungerar.
- Flytta bort eller skydda elektrisk utrustning för vatten (t.ex. oljebrännare).
- Stäng av tappvattnet.
- Stäng vid behov av elektriciteten.
- Var beredd att vid behov hjälpa rörelsehindrade, barn, äldre m.fl. att lämna översvämningsområdet.
- Se till att husdjur och keldjur är i säkerhet.
- Följ eventuella meddelanden om översvämning i medierna.

Hur agera i en översvämningssituation

- Följ eventuella meddelanden, larm och anvisningar.
- Se till att människor, husdjur och keldjur är i säkerhet, hjälp andra, t.ex. rörelsehindrade, barn, äldre.
- Uppehåll dig inte i översvämningsvatten eftersom det kan innehålla avloppsvatten eller andra skadliga ämnen.
- Åk inte hiss.
- Använd inte elektrisk utrustning.
- Kör inte på vattentäckta vägar eller i vattentäckta tunnlar.
- Gå inte i översvämningsvatten på obekanta platser.
- Ring nödnumret 112 vid omedelbar fara. Meddela var du befinner dig och be om hjälp. Nödcentralen ger anvisningar.

Hur agera efter en översvämning

- Titta efter skador på byggnaden och egendomen och kontakta vid behov försäkringsbolaget.
- Gör dig av med förstörda livsmedel på rätt sätt.
- Använd inte elektrisk utrustning förrän den blivit kontrollerad, städa rummen, flytta bort fuktiga och våta saker, t.ex. textilier, från bostadsrummen, och börja så snart som möjligt avfukta rum och konstruktioner.

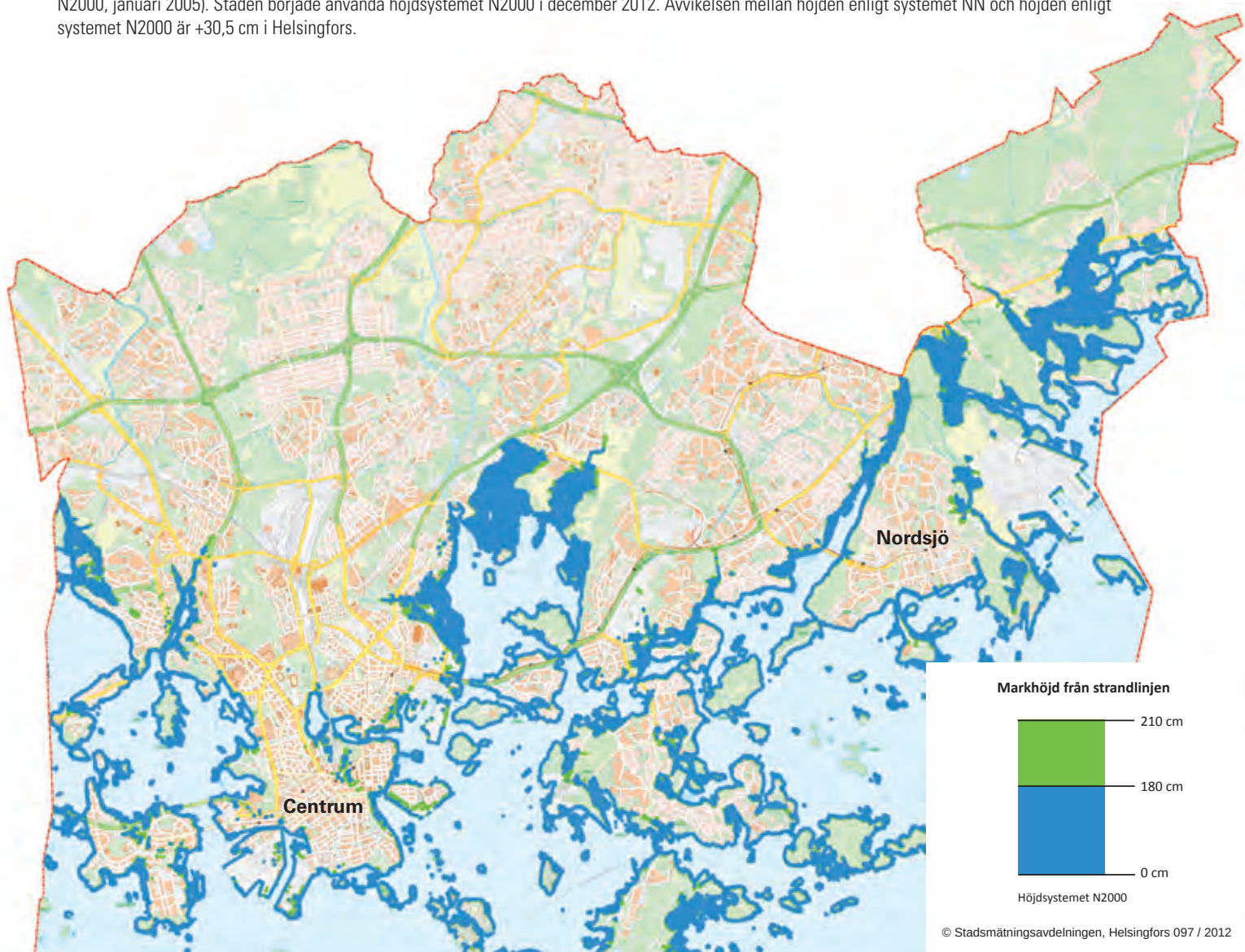
DAGVATTENÖVERSVÄMNINGAR ORSAKADE AV ÖSREGN OCH SNÖSMÄLTNINGSVATTEN

- Skydda i tillämpliga delar människor och egendom liksom vid kustöversvämning och stora översvämningar från vattendrag.
- Ta i förväg reda på var regnvatten och snösmältningssvatten samlar sig på tomten och om vattnet gör att det kan bli översvämning vid ösregn.
- Se till att dagvattenbrunnar och avlopp fungerar och installera vid behov bakslagsventiler till avloppen.
- Kontrollera att täckdikessystemet fungerar.
- Ta reda på hur vatten som samlar sig på tomten och i byggnaden kan fås bort.
- Sätt gränsdikena i stånd tillsammans med grannarna så att vattnet kan rinna genom dem vid översvämning i det fall att dagvattenavloppen blir fulla och inte fungerar.
- Tapp inte till gränsdiken och lägg inte rör i dem eftersom de är viktiga avrinningsvägar vid översvämning.
- Hindra dagvatten att komma in på tomten från gatan. Be byggnadskontoret om råd.
- Led inte regn- eller smältvatten från din egen tomt till en granntomt utan tillstånd och planer.
- Ta i förväg reda på vem som ansvarar för fastighetsskötseln.
- Täck inte avloppen med snö.

Översiktskarta över höjdzoner på stränderna i Helsingfors

Kartan visar prognostiserade översvämningsområden med i genomsnitt 1 kustöversvämning ungefär per 50 år (klarblåa områden) och 1 kustöversvämning ungefär per 250 år (klargröna områden utöver de ovannämnda). Det hittills största uppmätta högvattenståndet i Helsingfors är 170 cm (höjdsystemet N2000, januari 2005). Staden började använda höjdsystemet N2000 i december 2012. Avvikelsen mellan höjden enligt systemet NN och höjden enligt systemet N2000 är +30,5 cm i Helsingfors.

Ta kontakt		
Räddningsverket	112 (nödnummer) (09) 310 30150	livsfara, akut nödläge, akut pumpningsbehov, skydd för stort område, evakueringsbehov, flyttbara skyddskonstruktioner
Byggnadskontoret	(09) 310 1661	översvämningar på gator, ras, broar, tunnlar, översvämmade bäckar, översvämningsskydd i allmänna områden
HRM/vattenförsörjning	(09) 1561 3000 (felanmälan)	översvämmade avlopp, överloppsvatten
Byggnadstillsynsverket	(09) 310 2611	beredskap för översvämningar på tomter och i bygglov, ledning av dagvatten på tomter
Miljöcentralen	(09) 310 1635	kemikalier, avloppsvatten och andra skadliga ämnen i översvämningssvatten, miljörisker, provtagning
Stadsplaneringskontoret	(09) 310 1673	översvämningsskydd vid planläggning
Fastighetskontoret, lokalcentralen	(09) 310 40301	byggnader i stadens ägo
Fastighetskontoret, tomtavdelningen	(09) 310 36443	tomter i stadens ägo
Fastighetskontoret, växeln	(09) 310 1671	
Idrottsverket	(09) 310 8771	småbåtshamnar, idrottsplatser, badstränder, holmar
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	0295 021 000	allmän beredskap för översvämningar, information om hotande översvämningar